

Глобальні ринки та конкуренція другого (магістерського) рівня вищої освіти

Презентація дисципліни

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ І
ТОРГІВЛІ**

ВОЛИНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Спеціальність: 051 Економіка

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Кваліфікація: магістр з економіки

Дані про викладача

**Сур'як Алла
Володимирівна**
Доцент кафедри економіки,
підприємництва та маркетингу, д.е.н.,
професор
surjak.alla@vnu.edu.ua

+380667759178

Опис дисципліни:

Навчальна дисципліна Дисципліна «Глобальні ринки та конкуренція» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін за освітнім ступенем «магістр». Сутність дисципліни – формування системи економічних знань про сучасні теоретичні та практичні особливості розвитку глобальних ринків та конкуренції в умовах розвитку світової економіки. Мета дисципліни – набуття магістрантами теоретичних і прикладних знань з теорії та практики функціонування глобальних ринків в умовах розвитку конкуренції та розвитку світової економіки, методів та інструментарію, формування особливостей стратегічного аналізу конкуренції та її впливу на поведінку економічних суб'єктів, передбачення дій контрагентів та відповідно коригування дій суб'єктів з урахуванням глобалізаційних тенденцій.

Завдання дисципліни:

- Вивчення основних теоретичних і експериментальних результатів функціонування глобальних ринків в умовах розвитку глобальних ринків та конкуренції, особливостей сучасної світової економіки Вивчення способів взаємодій і взаємовпливів факторів розвитку глобальних впливів на форми конкуренції та конкурентної боротьби;
- Формування у студентів міждисциплінарного мислення та практичних навиків господарювання в умовах розвитку світової економіки.

Структура курсу:

- 1. Теоретичні основи розвитку глобальних ринків та конкуренції у міжнародному економічному просторі**
- 2. Конкуренція як умова та складова розвитку глобальних ринків в умовах ринкової економіки.**
- 3. Особливості формування та функціональне спрямування конкуренції у глобальному бізнесі**
- 4. Ринкове середовище конкурентоспроможності фірм в умовах глобалізації**
- 5. Методичні основи аналізу міжнародної конкурентоспроможності фірм**
- 6. Механізм діагностики функціонування міжнародної конкурентоспроможності фірм**
- 7. Конкурентні стратегії суб'єктів міжнародного бізнесу**
- 8. Напрями відновлення конкурентних переваг та пріоритети виходу на глобальні ринки**
- 9. Конкурентоспроможність в умовах економічного глобалізму**
- 10. Відкритість, глобальних ринків та взаємодії національних економік у світових глобалізаційних процесах.**

Структура курсу:

9. **Енергозбереження в комунальному господарстві.**
10. **Вплив енергоощадних технологій на довкілля**
11. **Основні шляхи енергозбереження в технологічних агрегатах.**
12. **Державне регулювання та економічний механізм енергозбереження**
13. **Фінансування заходів щодо економії та раціонального використання паливно-енергетичних ресурсів**
14. **Стандартизація та нормування у сфері енергозбереження**
15. **Державна експертиза з енергозбереження**
16. **Енергетичний аудит**

Політика оцінювання:

- 1. Відвідування занять є обов'язковим компонентом вивчення навчальної дисципліни. Про відсутність з поважних студенти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.**
- 2. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<http://bit.ly/3H3YMOС>).**
- 3. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час модульних контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.**
- 4. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-2 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).**

Підсумковий контроль:

- Залік відбувається на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних, самостійної роботи, модульних робіт.
- Залік виставляється за умови, якщо здобувач освіти виконав усі види навчальної роботи, які визначені програмою (силабусом) навчальної дисципліни, та отримав не менше ніж 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, пройти тестування по всіх темах, зробити розрахункові завдання тощо).

Шкала оцінювання:

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Перелік питань до заліку:

- 1. Структурна концепція аналізу конкуренції. Функціональна концепція конкуренції.**
- 2. «Зміст конкуренції як економічної категорії. Генезис теорій міжнародної конкуренції.**
- 3. Види конкуренції у міжнародному бізнесі. Зміст конкуренції за А. Смітом..**
- 4. Порівняльна характеристика поведінкової і структурної концепції конкуренції.**
- 5. Зміст конкуренції за І.Кірцнер**
- 6. Методологія дослідження конкуренції глобальних ринків.**
- 7. Конкуренція як процес і ринкова ситуація.**
- 8. Ринок та ринкові ніші. Суб'єкти та об'єкти глобальної конкуренції.**
- 9. Види ринкових ніш та конкурентні компетенції суб'єктів міжнародного бізнесу.**
- 10. Функції глобальної конкуренції.**

Перелік питань до заліку:

11. Позитивні та негативні наслідки конкурентної боротьби на глобальних ринках
12. Економічний зміст конкурентоспроможності і суб'єктів глобального ринку.
13. Сутність взаємозв'язку конкурентоспроможності та конкуренції у сфері міжнародної підприємницької діяльності.
14. Сучасні концепції конкурентоспроможності суб'єктів глобальних ринків.
15. Фактори становлення конкурентоспроможності учасників глобальних ринків.
16. Роль конкурентоспроможності у формуванні конкурентних переваг підприємців на світовому ринку..
17. Зміст та структура конкурентного середовища у глобальному просторі.
18. Характеристика середовища досконалої, монополістичної та олігополістичної конкуренції на світових ринках торгівлі послуг.
19. Складові та особливості зовнішнього і внутрішнього середовища конкурентоспроможності учасників глобальних ринків.
20. Національні та інтернаціональні інструменти регулювання розвитку міжнародної конкурентоспроможності суб'єктів підприємницької діяльності.

Перелік питань до заліку:

21. Сутність та напрями дослідження розвитку конкурентоспроможності фірм на глобальному ринку.
22. Метод функціональної (ефективної) міжнародної конкуренції. 22. Специфіка застосування якісного методу аналізу конкурентних переваг.
23. Особливості використання матричного, бенчмаркінгового та факторного методів оцінки міжнародної конкурентоспроможності фірм.
24. Методика аналізу конкурентних позицій компаній на споріднених глобальних ринках.
25. Інструментарій діагностики стану конкурентоспроможності суб'єктів глобальних ринків.
26. Сучасні методичні підходи діагностики стану міжнародної конкурентоспроможності підприємства.
27. Державні та наукові методики діагностики стану міжнародної конкурентоспроможності підприємства.
28. Система показників аналізу та оцінки стану міжнародної конкурентоспроможності підприємства і принципи її формування
29. Ресурсний підхід до класифікації міжнародних конкурентних стратегій.
30. Стратегії формування ресурсно-факторних переваг.

Перелік питань до заліку:

31. Стратегії формування технологічних переваг.
32. Стратегії формування інноваційних переваг.
33. Стратегії формування змішаних переваг.
34. Стратегії формування глобальних переваг.
35. Функціональні стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємства.
36. Принципи формування міжнародних конкурентних стратегій на різних ринках.
37. Принцип ринкової орієнтації.
38. Принцип конвергенції і дивергенції.
39. Принцип цільової спрямованості.
40. Принцип комплексності.

Перелік питань до заліку:

41. Принцип багатоваріантності (альтернативності).
42. Принцип інтерактивності.
43. Принцип гнучкості.
44. Принцип реалістичності.
45. Принцип етапності.
46. Інноваційний механізм формування міжнародних конкурентних стратегій суб'єктів міжнародного бізнесу.
47. Проблеми формування та використання інноваційно-технологічних переваг вітчизняних підприємств
48. Чинники глобалізації конкуренції.
49. Фундаментальна основа механізму глобальної конкуренції.
50. Внутрішні чинники глобалізації конкуренції та їх зв'язок з ланцюгом цінностей підприємства.

Перелік питань до заліку:

51. Роль міжнародної конфігурації та координації в оптимізації ланцюга цінностей глобальної компанії.
52. Глобальна конкурентоспроможність та стратегії її формування
53. Сутність та сучасні особливості економічного глобалізму.
54. Інноваційна основа глобальних ринків в умовах економічного глобалізму.
55. Головні ознаки економічного глобалізму як якісно нового стану процесу інтернаціоналізації світогосподарських процесів.
56. Зростання відтворювальної відкритості, глобальних ринків
57. Взаємодія національних економік у світових глобалізаційних процесах.
58. Сучасні тенденції економічної глобалізації.
59. Напрями розвитку конкурентоспроможності фірм на глобальному ринку.
60. Ітернаціоналізація світогосподарських процесів та перспективи розвитку конкуренції.

Літературні джерела

Основна література:

1. **Гринько І. М. Глобальна економіка: навч. посіб. Київ : КПІ, 2020. 111 с.**
2. **Власюк О. С., Мокій А. І. Безпека та конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації : Київ : НІСД, 2017. 384 с.**
3. **Вдовенко Н. М., Богач Л. В. Глобальна економіка : навч. посіб. Київ : НУБіП України, 2017. 319 с.**
4. **Липов В. В. Глобальна економіка: навч. посіб. Київ: ЦНЛ, 2018. 439 с.**
5. **Липов В. В. Глобальна економіка : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 228 с.**
6. **Юрчишин В. О. Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна. Київ : Заповіт, 2018. 202 с.**
7. **Рокоча В. В. Глобальна економіка: парадигми та парадокси розвитку : монографія. Київ : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»», 2017. 314 с.**
8. **Решетило В. П. Глобальна економіка : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 167 с.**
9. **Ковтун О. І. Глобальна економіка : підручник. Львів, 2014. 706 с.**

Літературні джерела

Допоміжна література:

1. Брич В.Я., Охота В.І. Міжнародна конкурентоспроможність країн в умовах глобалізації : монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 211 с.
2. Архіреєв С. І. Глобальна економіка: навч. посіб. Харків, 2018. 192 с.
3. Козак Ю. В. Світова економіка: навч. посіб. / Ю. Козак. Київ : ЦУЛ, 2019. 328 с.
4. Сіденко В. Р. Глобальні структурні трансформації та тренди економіки України. Економічне прогнозування. Київ, 2018. №2, С. 7 – 28.
5. Камінська Т. М. Основи економічної теорії : підручник. Київ, 2018. 232 с.
6. Толуб'як В.С., Королюк Ю.Г. Політика економічної безпеки України в умовах глобальних загроз. Державне управління: удосконалення та розвиток. Львів, 2019. № 6. С. 21– 26.нр

Інформаційні ресурси:

1. <http://doingbusiness.org/> – щорічне рейтингове дослідження «Ведення бізнесу – 2013».
2. <http://ukrproject.gov.ua/> – офіційний сайт Державного агентства України з інвестицій та управління національними проектами.
3. <http://me.kmu.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.
4. <http://ukrstat.gov.ua/> – офіційний сайт Державної служби статистики України.
5. <http://www.bank.gov.ua/> – офіційний сайт Національного банку України.
6. <http://www.eba.com.ua/> – офіційний сайт Європейської Бізнес Асоціації в Україні.
7. <http://www.oecd.org/> – офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР).
8. <http://www.wto.in.ua> – офіційний сайт СОТ в Україні.
9. <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine> – офіційний сайт Світового банку.
10. <http://www.unctad.org> – офіційний сайт UNCTAD.
11. <http://www.weforum.org> – офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ).
12. <http://www.ieac.org.ua> – Офіційний сайт Інституту Євро-Атлантичного співробітництва.